

ŞEKEROBA (KAHRAMANMARAŞ) BARİT YATAKLANMASININ JENEZİ

Deniz İskender Önenç^a, Şahali Şahin^a, Erden Çakmakçı^a

^a Barit Maden Türk A.Ş.

(onenc@baritmaden.com)

ÖZ

Kahramanmaraş ili Türkoğlu ilçesi Şekeroba Mahallesinde Şadan Formasyonu içindeki bitümlü şeyler ve kuvarsitler içinde yataklanmış barit cevherleşmesi beyaz, sarı ve gri renklerde bulunmaktadır. Şadan Formasyonu Orta Kambriyen yaşında olup, üstte doğru Zabuk Formasyonunun kırmızı-mor renkli kuvarsitleri ile krem-mor renkli marlları ve silttaşları ile ardalanmış istif gelmektedir. En üstte ise Kambriyen yaşlı Koruk Formasyonunun gri-koyu gri renkli dolomitik kireçtaşları gelmektedir.

Cevherleşmenin yer aldığı geçirimsiz ve dayanımsız olan şeyler plastik özelliğe sahip olup, akma yapısı sunarlar. Kıvrımlanma esnasında oluşan yapıklanmalar cevher eriyiklerinin dolaşımını sağlaması yanında, boşluk ve gözenekliliği arttırmaktadır. Yeraltı suları çok çabuk kendini bırakan bir özelliğe sahip olan şeylerde geniş boşluklar oluşturmaktadır. Antiklinal apeksleri cevherleşme yönünden yoğundur. Cevherleşmenin boşluklara, tabaka düzlemlerine ve çatlaklara yerleştiği izlenmektedir.

Cevherleşmenin üst kısımlarında şeyl-kuvarsit ardalanması cevherin koruması olarak gözlenmektedir. Özellikle antiklinal yapılarında cevherleşmeler gözlenmektedir. Cevher içinde aksesuar mineral olarak pirit, hematit, spekülait, galenit ve kalkopirit gözlenmektedir.

Cevherden ve yan kayalardan alınan 25 adet örnekte jeokimyasal çalışmalar yapılmış olup barit damarlarında Ba+Sr+Si birlikteliği gözlenmiştir. Yoğunluk analizleri Barit Maden Türk A.Ş bünyesinde yapılmaktadır. Sıvı kapanım çalışmaları sonucunda baritlerdeki iki fazlı (L+V) birincil kapanımların 306-341 °C arasında homojenleştiği gözlenmiştir.

Cevherleşmenin landsat çalışmaları sonucunda büyük bir alkali batolit üzerinde olduğu gözlenmektedir. Bunların getirdiği sıvılar neticesinde Kambriyen ve Devoniyen yaşlı birimler içinde hidrotermal yolla yataklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: barit, jenez, antiklinal

THE GENESIS OF ŞEKEROBA (KAHRAMANMARAŞ) BARITE MINERALIZATION

Deniz İskender Önenç^a, Şahali Şahin^a, Erden Çakmakçı^a

^aBarit Maden Türk A.Ş.
(onenc@baritmaden.com)

ABSTRACT

Barite mineralization which is located in Şekeroba (Türkoğlu – Kahramanmaraş) occurs in bituminous schists and quartzites of Şadan formation and seems white, yellow and grey in colour. Middle Cambrian aged Şadan Formation overlain by Zabuk Formation which shows alternating succession of red-purple coloured quartzites, cream-purple coloured marls and siltstones. Cambrian aged Koruk formation takes place in the uppermost and characterized by grey-dark grey coloured dolomitic limestones.

Impermeable and incompetent shales, which mineralization take place, have plastic properties and provide flow structure. Foliation formed during folding provides hydrothermal solutions to circulate and to increase cavities and porosity. Underground waters creates huge cavities in the shales which are so incompetent and left themselves very quickly. Anticlinal axis are concentrated in terms of ore. It is observed that mineralization settled in the cavities, plane of the layers, fractures.

Shale-quartzite alternation takes place in the uppermost of mineralization as a protective cap. Ore formation is widely observed in the anticlinal structure. Barite is accompanied by pyrite, hematite, specularite, galenite and chalcopyrite as accessory.

Geochemical studies were done on 25 ore and host rocks and Ba+Sr+Si association were observed on barite veins. Also density analysis is performed regularly in Barit Maden Türk A.Ş. As a result of fluid inclusion studies which were done on the two phased (L+V) primary inclusions, the homogenization temperatures are measured between 306-341 °C .

It is identified that barite formation takes place on a huge alkaline batholith as a result of Landsat studies. Barite were deposited hydrothermally in Cambrian and Devonian aged units from the fluids that batholith brought.

Keywords: Barite, genesis, anticlinal